

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a opta după Paști

**Duminică, 4 iunie: Pogorârea
Sfântului Duh
(Cincizecimea sau Rusaliile)**

Luni, 5 iunie: Sfânta Treime

Evangelhia Duminicii a opta după Paști

Ev. Ioan 7, 37-53; 8,12

În ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii –, Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din lăuntrul său. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce au crezut în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit. Deci, mulți din popor, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Prorocul. Iar alții ziceau: Acesta este Hristos. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos? N-a zis oare Scriptura că Hristos va să vină din seminția lui David și din cetatea Betleem, de unde era David? Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Deci slugile au venit la arhierii și la farisei, iar aceia le-au zis: De ce nu L-ați adus? Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om. Deci le-au răspuns fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți? Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată! A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El noaptea, fiind unul dintre ei: Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut? Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat proroc. Și s-a dus fiecare la casa lui. Deci, iarăși a vorbit Iisus, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

„În chipul limbilor de foc, întru lumină și suflare de vânt de bucurie făcătoare, pogorându-Se Duhul cel Sfânt peste Apostoli și de văpaia lui fiind cuprinși, chemat-au pescarii întreaga lume la Biserica lui Hristos; necazuri și nevoi răbdând cu bucurie pe pământ și pe ape, de morțile cele cumplite nu se spăimântau, în tot pământul ieșind vestirea cântării lor, celei de Dumnezeu insuflăte: Aliluia!”

„O, Prea Adâncă Taină! Dumnezeuule, Duhule necuprins cu mintea, Care împreună cu Tatăl și cu Fiul toate le-ai zidit! Tu care ai împodobit cetele îngerilor de sus, întru locașul luminii celei neapropiate. Tu ai chemat la ființă, cu strălucirea slavei, cetele de foc ale luminătorilor cerești. Unind Tu trupul și sufletul într-o minunată alcătuire, zidit-ai neamul omenesc; pentru aceasta toată suflarea Ta laudă și cântă: Aliluia!”

Din Acatistul Preasfântului și de viață Făcătorului Duh

Pogorârea Duhului Sfânt, început al lucrării noastre întru Domnul

Sărbătoarea de astăzi, împreună cu sărbătoarea Nașterii Domnului și sărbătoarea Învierii Sale din morți creează trei puncte de sprijin sufletec, un adevărat triunghi mântuitor la care se raportează trăirea creștinului pe parcursul anului liturgic și, totodată trei puncte de referință și pentru alte sărbători și manifestări religioase ce definesc spiritual curgerea timpului bisericesc.

Duminica de astăzi poartă numele de *Duminica Cincizecimii*, *Duminica Rusaliilor* sau *Duminica Pogorârii Duhului Sfânt* și este una dintre sărbătorile vechi ale creștinismului, consemnată în documente care datează încă din sec. al 3-lea d.H.

Așa cum era sărbătorită de vechii evrei, Sărbătoarea Cincizecimii este menționată în Cărțile Vechiului Testament, mai cu seamă în Pentateuh și în cele 5 Cărți ale lui Moise și este un punct de reper care aduce aminte poporului de primirea Legii pe Muntele Sinai și, de asemenea, de reînnoirea Legii. Asemenea și Cartea Numerilor sau Cartea I Paralipomena pomenesc despre momentele de serbare în care vechii evrei se adunau în curtea templului pentru a dansa și a-și arăta bucuria lor în Domnul.

Bucuria în Domnul constiuie o latură a existenței creștinului căreia astăzi i se acordă tot mai puțină atenție. Odinioară, psalmistul David își îndemna contemporanii: „Bucurați-vă de Domnul cu cutremur,” (Psalm 2,11), iar Mântuitorul, vorbind despre evaluarea faptelor omului, îndemna „Bucăți-vă și vă veseliți” (Matei 5,12). Și totuși, pentru noi, astăzi acest lucru pare un paradox.

În viața noastră concretă, totul pare a se petrece mai degrabă invers: gândul la Dumnezeu, ne aduce aminte de câte avem nevoie, de neîmpliniri, de necazuri, de frustrări, probleme etc. Gândul la Dumnezeu ne face sobri, cuminți, smeriți și triști. etc. Nu este corect, de Dumnezeu trebuie să te bucuri, să te bucuri „în Domnul”, adică cu „instrumentele” lui Dumnezeu: iubirea, răbdarea, altruismul, jertfirea de sine etc.!

Sărbătoarea Cincizecimii, având la vechii evrei specificul unei bucurii

oarecum exuberante, reprezenta modul în care ei își exprimau recunoștința pentru faptul că Dumnezeu nu i-a uitat; Dumnezeu le-a dat LEGE; Dumnezeu a făcut cu ei Legământ, iar sărbătoarea fiind legată și de momentul începutului secerișului grâului, aceștia aduceau drept jertfă înaintea lui Dumnezeu - făina, pâinea, prinoasele de pâine, pentru a-și exprima recunoștința că, prin harul Lui, prin ploile trimise la bună vreme, pământul a rodit.

La această sărbătoare a Cincizecimii, peste apostolii adunați, Duhul Sfânt trimis de la Tatăl, se revarsă asupra acestora în chipul limbilor de foc, transformându-i în misionari înflăcărați, în vestitori poligloți, în slujitori devotați ai Evangheliei. Trebuie observat că în Evanghelii nu se vorbește despre acest moment al Pogorârii Duhului Sfânt, pentru că el s-a produs după Înălțarea la ceruri a Domnului, deci după încheierea lucrării Sale pământieșit pe care acestea o relatează sau o evocă.

Cu toate acestea, cei patru evangheliști ne oferă multe referințe despre Duhul lui Dumnezeu și trimiterea Sa de către Fiul. Ba chiar, ne arată că Domnul Hristos oferă pe Duhul Sfânt „care porcede de la Tatăl” (Ioan 15,26), chemându-i parcă pe ucenicii Săi spre a-L primi: „Luați Duh Sfânt” - le spune El (Ioan 20,22). Iar „a lua” nu e o atitudine pasivă, în care aștepti să vezi ce oferă Dumnezeu. „A lua” presupune a împrumuta, a face lucrător ceea ce ai, a-ți asuma, a urmări un scop determinat.

Momentul Pogorârii Duhului Sfânt e relatat în capitotul al doilea din cartea Faptele Apostolilor. S-a produs atunci când erau „adunați împreună”, așa cum le cerea Legea Veche (Lev. 23,21), iar adunarea avea în atenție jertfa personală: „înaintea lui Dumnezeu să nu te înfățișezi cu mâinile goale” (Deut 16,16), tot așa cum în centrul adunării se afla rugăciunea: „căci pentru ispășirea voastră vă veți ruga Dumnezeului Vostru (Lev. 23,28)

Iată de ce sărbătoarea Pogorârii Duhului Sfânt ne angajează. Ne angajează întru împlinirea lucrării mântuitoare a lui Hristos, a o face accesibilă semenilor noștri. Și ne angajează deopotrivă în transformarea noastră în bine, spre a da strălucire sfântă la tot ceea ce Dumnezeu ne-a dăruit prin Duhul Sfânt

Ce este Sfânta Treime?

Tot cu ajutorul meditației și al judecării sănătoase putem dezvălui și pricepe și alte taine din marele adevăr al dumnezeirii creștine. Dogma credinței creștine învață că Fiul se naște din Tatăl și Duhul Sfânt porcede din Tatăl mai înainte de toți vecii, adică din eternitate. Cum se poate aceasta? Nu este cu neputință de răspuns: Fiul s-a născut din Tatăl cum se naște cuvântul din minte și Duhul Sfânt porcede din Tatăl cum porcede fapta din voință. Cuvântul se naște din minte, nu porcede; și fapta porcede din voință, nu se naște. La fel se naște Fiul și porcede Duhul Sfânt din Tatăl... Dumnezeu Tatăl e soarele universului, care există din veșnicie. Fiul este lumina Tatălui care a venit în lume ca să ne lumineze calea spre veșnicie, iar Duhul Sfânt e căldura care vine de la Tatăl ca să ne încălzească inimile și să aprindă în ele iubirea lui Dumnezeu. Astfel, cum soarele cu lumina și căldura una sunt, la fel una sunt Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – Preasfânta Treime.

Aceasta e, foarte pe scurt, învățătura creștină despre Dumnezeu, pe care o crede și o mărturisește Biblia întregă – cea mai importantă capodoperă și mărturie a adevărului existenței lui Dumnezeu; învățătura pe care o cred și o mărturisesc cei peste opt sute de milioane de creștini, câți numără astăzi sub aripile lui creștinismul.

Dacă adăugăm acest argument, de cea mai mare autoritate, la toate celelalte dovezi și probe despre existența lui Dumnezeu, concluzia generală care se impune minții și inimii noastre, cu o impresionantă forță de convingere, aceasta este: Dumnezeu există. La concluzia, convingerea și mărturisirea adevărului existenței lui Dumnezeu ne duc lumea întregă și omenirea întregă, natura și istoria, judecata logică și conștiința morală, mintea și inima, rațiunea și revelația, Biblia și Biserica creștină. Toate sunt monumente și temple ale credinței în Dumnezeu, toate ne răspund în cor: Dumnezeu este Creatorul lumii, Dumnezeu este Părintele nostru iubitor!

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă, binecuvântat este cel ce crede în numele Domnului!

(sursa: *doxologia.ro*,
Ilarion V. Felea, *Religia iubirii*)

Pr. Mihai Mărgineanu

Cum Îl putem cunoaște empiric pe Dumnezeu – ne învață Sfântul Grigorie Palama

Omul contemporan este stăpânit de următoarea dilemă cu privire la Dumnezeu. Încearcă să răspundă la întrebările: Ce este Dumnezeu? și Cum poate fi dobândită cunoașterea lui Dumnezeu? Sub influența Iluminismului, unii îmbrățișează deismul, agnosticismul sau ateismul, în vreme ce alții cred rațional în Dumnezeu, însă nu cunosc modul prin care ar putea ajunge la trăirea Sa din experiență. Cu privire la această temă, învățătura Sfântului Grigorie Palama este însemnată, fiind prin excelență una empirică. Deși studiasse la Universitate filosofia lui Aristotel, pe care o cunoștea bine, a urmat o metodă cu totul distinctă de raportare la Dumnezeu. În Sfântul Munte s-a dedat ascezei și rugăciunii și a ajuns, astfel, la cunoașterea lui Dumnezeu, așa încât vorbea despre El prin prisma propriei sale experiențe. A cunoscut empiric energiile nezidite ale lui Dumnezeu și a vorbit despre acestea. I-a fost oferit apoi prilejul de a cerceta această cunoaștere a lui Dumnezeu, pe care el însuși o numește „cunoaștere sfântă”. A accentuat în scrierile sale faptul că Dumnezeu are esență și energie, iar întrucât esența Sa este nezidită, și energia este nezidită. Dumnezeu comunică cu oamenii prin energia Sa nezidită. Aceasta înseamnă că omul se împărtășește în chip felurit de energia nezidită a lui Dumnezeu, iar nu de esența Sa. Când vorbim despre energia lui Dumnezeu, nu trebuie să cădem în exagerări și în speculații raționale false, nu ne putem îngădui supralicitarea ei din punct de vedere teologic, cercetând-o independent de Persoanele Sfintei Treimi.

Din teologia Bisericii cunoaștem că Persoanele-Ipostasurile lui Dumnezeu Celui în Treime au însușiri comune (koiná gnorísmata) și însușiri neîmpărtășibile (akoinónita gnorísmata). Cele comune sunt esența-firea (ousía-phýsi) și energia (enérgeia), în vreme ce însușirile neîmpărtășibile sunt cele ipostatice (ypostatiká idiómata), adică modul ființării (trópos ypárxeos) Persoanelor Sfintei Treimi, însușirea de Nenăscut (to agénnto) a Tatălui, cea de Născut (to gennitó) a Fiului și cea de Purces (ekporeutó) a Duhului Sfânt. Astfel, comună este energia Celor Trei Persoane ale Sfintei Treimi. Tema nu este una filosofică; ea reprezintă cunoașterea empirică a lui Dumnezeu de către cel îndumnezeit, care se împărtășește de energia nezidită a lui Dumnezeu, prin aceasta dobândind și cunoașterea lui Dumnezeu Celui în Treime. Înțelegem, astfel, după cum învață Sfântul Grigorie Palama, că energia lui Dumnezeu este ipostatică. Acest lucru înseamnă că elementul activ (energón) este Persoana-Ipostas, esența-firea este sursa ener-

giei (energetikón), iar energia-lucrarea (enérgeia) lui Dumnezeu este mișcarea activă și esențială-ființială a firii-naturii (phýsis); astfel, energia-lucrarea lui Dumnezeu nici nu se separă de Persoanele Sfintei Treimi, nici nu se socotește că se află mai presus sau se distinge dialectic de esența lui Dumnezeu. Această subliniere este importantă, întrucât s-ar putea întâmpla ca teologia Sfântului Grigorie Palama despre energia lui Dumnezeu să fie interpretată drept impersonală, ceea ce nu corespunde defel adevărului.

Totodată, când vorbim despre energia lui Dumnezeu, ne referim și la **energiile**. Desigur, una este energia lui Dumnezeu, însă ea primește felurite nume după cele cărora le dă naștere. Astfel, vorbim despre energie de-ființă-dătătoare (*ousiopoios enérgeia*), care dă existență (*ontótita*) ființelor, de energie de-viață-dătătoare (*zoopoiós enérgeia*), care dă viață, de energie de-înțelepciune-dătătoare (*sophopoiós enérgeia*), care aduce înțelepciune, rațiune și liber-arbitru (*autexousiótita*) și de energie îndumnezeitoare (*theopoiós enérgeia*), care îl îndumnezeiește pe om. De asemenea, în afara acestor delimitări, se vorbește despre energia creatoare (*dimiourgikí*) și proniatoare (*pronoitikí*) a lui Dumnezeu, despre energia Sa curățitoare (*kathartikí*), luminătoare (*photistikí*) și îndumnezeitoare. Mai mult, dragostea, dreptatea, pacea, iubirea față de oameni sunt energii ale Sale nezidite, numite în funcție de cele cărora le dau naștere. De multe ori, când Dumnezeu voiește și există premisele necesare, energia Sa este văzută de om ca Lumină. Așadar, cel ce se învrednicește de părtășia cu Dumnezeu, vede energia Sa ca Lumină. Iar această Lumină este nezidită, adică dumnezeiască. Vedem aceasta din deosebirea lămurită ce există între Lumina zidită și cea nezidită. Așa cum Sfântul Apostol Pavel, pe drumul Damascului, a văzut, la vremea amiezii, deopotrivă cu strălucirea soarelui și o altă Lumină, mai puternică decât aceasta, și a putut distinge lumina zidită de cea nezidită, același lucru se petrece și cu văzătorul-de-Dumnezeu (*theóptis*). Această vedere a Luminii nezidite nu este simbolică, morală și exterioară, ci reprezintă însăși părtășia și unirea omului cu Dumnezeu. **Omul Îl vede pe Dumnezeu prin unirea sa cu El.** Se unește cu Dumnezeu și Îl vede pe Dumnezeu. Această unire îi aduce cunoașterea lui Dumnezeu. Cel îndumnezeit (*theoúmenos*) dobândește în această stare cunoașterea empirică a lui Dumnezeu, cunoaște ce este Dumnezeu, distinge însușirile ipostatice ale Persoanelor Sfintei Treimi, cunoaște deosebirea dintre Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, precum și unitatea dintre Ele.

(sursa: *doxologia.ro, Ierótheos Vlachos, Mitropolitul Naftaktosului, Vechea și Noua Romă. De la Tradiția ortodoxă la tradițiile Apusului*)

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (Coordonator principal)
Preot coslujitor Florin Aurel Călugăru, tel. 0752 900 697
Voluntari:
*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei
*Administratori site parohie/pagină facebook:
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
* Alte activități: Paul Sârbu, Irina Coman, Valentin Burlacu
www.parohiatomacozma.ro,
parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

◆ Duminică, 4 iunie 2023

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (†) Pogorârea Sf. Duh (Cincizecimea sau Rusaliile)

12:00 Vecernia Mare (a plecării genunchilor) cu rugăciuni deosebite, la sfârșitul căreia se împart ramuri de tei binecuvântat

◆ Luni, 5 iunie 2023

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (†) Sf. Treime

◆ Vineri, 9 iunie 2023

18:00 Slujba Agheasmei și Acatistul Sf. Duh (deosebit de util tuturor, în special celor care au examene), cu rugăciuni de mulțumire și cerere, precum și dezlegări și rugăciuni pentru diferite trebuințe; citirea pomelnicelelor care se poartă la biserica noastră
* Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care doresc
Nu se mai săvârșește Taina Sf. Maslu în această zi.

◆ Sâmbătă, 10 iunie 2023

- 07:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (întru cinstirea ocrotitorilor parohiei, Sf. Ap. Toma și Sf. M. Mc. Ecaterina, precum și a Sf. Iacov, Ruda Domnului, Ajutătorul celor bolnavi și ale Mucenicului pătimitor din anul 619, ale căror moaște se află în biserică spre închinarea credincioșilor) urmată de Pomenirea morților.

- 18:00 Slujba Vecerniei

- Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care doresc

Barca albastră

Un bărbat a fost rugat să vopsească o barcă.

Și-a adus vopseaua și pensulele și a început să vopsească barca de un albastru intens, așa cum a cerut proprietarul.

În timp ce vopsea, a observat că barca are o gaură și a reparat-o cu calm.

Când a terminat, și-a primit banii și a plecat.

A doua zi, proprietarul bărcii s-a dus la cel care îi vopsise barca și i-a prezentat un cec, mult mai mare decât plata pentru munca depusă.

Pictorul a fost surprins și i-a spus: „Mi-ați plătit deja pentru pictarea bărcii, domnule !!!”.

"Dar acest lucru nu este pentru vopsea. Acesta este pentru repararea găurii din barcă."

"Ah! Dar a fost un serviciu atât de mic ... cu siguranță nu merită să-mi plătiți o sumă atât de mare pentru ceva atât de ne semnificativ"

"Dragul meu prieten, nu înțelegi. Lasă-mă să-ți spun ce s-a întâmplat: Când te-am rugat să pictezi nava, am uitat să menționez gaura."

Când barca s-a uscat, copiii mei au luat barca și au plecat la pescuit. Ei nu știau că există o gaură.

În acel timp, eu nu eram acasă.

Când m-am întors și am observat că au luat barca, am fost disperată pentru că mi-am amintit că barca avea o gaură, și mi-am făcut griji pentru ei.

Imaginați-vă ușurarea și bucuria mea când i-am văzut întorcându-se de la pescuit.

Așadar, am examinat barca și am constatat că ați reparat gaura. Vezi, acum, ce ai făcut?

Mi-ai salvat viața copiilor! Nu am destui bani ca să plătesc pentru mica ta faptă bună."

Întotdeauna puneți un strop de iubire și atenție în toate lucrurile pe care le faceți, acea milă în plus poate pe care o arăți celorlalți poate salva viața cuiva!

Indiferent cine, când sau cum, continuați să susțineți, să sprijiniți, să ștergeți lacrimile,

să ascultați cu atenție și să reparați cu atenție toate „spăriturile” pe care le găsiți în barca vecinului.

Nimeni nu știe când cineva are nevoie de noi.

Pe parcurs, este posibil să fi reparat numeroase „găuri pentru bărci” pentru diverse persoane fără să-ți dai seama câte vieți ai salvat.

Prețuiește și iubește viața, om bun!

Doamne ajută!

(text primit pe adresa redacției)